

Izveštaj žirija 36. Salona arhitekture

Žiri 36. Salona arhitekture u sastavu:

Aleksandar Bobić, predsednik

Tanja Manojlović

Milorad Vidojević

Bojana Pejić

Aleksandar Keković

Žiri 36. Salona arhitekture konstatuje da je za ovogodišnji Salon kandidovano 264 rada u svim kategorijama. Žiri je u zvaničnu selekciju uvrstio 114 radova, od čega je u konkurenciji za nagrade razvrstano 77 radova u 9 kategorija. Prilikom selekcije i vrednovanja kandidovanih radova, žiri se rukovodio pitanjem novog u smislu doprinosa arhitektonskom stvaralaštvu u aktuelnom kontekstu rada, te mesta, uloge i značaja dela u okviru, ne samo savremene arhitektonske prakse, već šire u odnosu na Umetnost, Politiku, Nauku i Ljubav kao Badijuove (*Alain Badiou*) procedura Istine.

Žiri 36. Salona arhitekture dodeljuje sledeće pohvale, priznanja i nagrade i to:

Veliku nagradu - Grand Prix Salona

Dodeljuje autorima Milanu Đuriću, Aleksandru Vuja i Milki Gnjato za realizovano delo Kombinovana dečja ustanova "Tesla-nauka za život" u bloku 67 na Novom Beogradu.

Autori eksperimentišu sa kontekstom i lokacijom - mestom sučeljavanja dve novobeogradske matrice, vešto koristeći proceduru "objekat varira a kontekst ga prati" što rezultira nastankom zgrade iz grada. Pažljivim i tačnim zatvaranjem prema ulici sa lučnim udvojenim perforiranim fasadnim platnom i otvaranjem kubičnih ekrana prema unutrašnjosti stambenog naselja, objekat se artikuliše kao scena za dvoje, nešto kao Ljubav u smislu procedure Istine. Prostorna organizacija je dosledna i u potpunosti podređena specifičnim programskim zahtevima i standardima savremene dečje pedagogije. Autori dosledno primenjuju standarde energetske efikasnosti uz vešto očuvanje perceptivnog kvaliteta samog objekta i estetičkog doprinosa kontekstu. Sve to zajedno, ovaj objekat smešta u ravan nečeg novog, koje kao takvo pravi rez u odnosu na aktuelno stanje stvari.

Nagradu u kategoriji "Arhitektura"

Dodeljuje autorima Lazaru Kuzmanovu i Miljanu Cvijetiću
za realizovano delo Stambena zgrada u ulici Vase Stajića br. 8 u Novom Sadu.

Autori eksperimentišu sa objektom kao takvim, koristeći se procedurom varijacije likovnih i prostornih superpozicija u svrhu artikulacije fasadnog platna kao nečeg što je stabilno i determinisano i kao takvo stoji naspram "nestabilnog" konteksta. Rezultat ovog superponiranja ogleđa se u pojavnosti snažnog likovnog izraza na pročelju ovog objekta koji se čita kao matematička rasparanost. Prostorna organizacija ovog objekta je jasna i jednostavna. Autori na tačan način artikulišu ulaznu partiju kroz naglašavanje teme stuba i prepuštene grede. Doprinos ovog objekta se ogleđa u odbacivanju ideje identiteta kao polazišta za arhitekturno stvaranje.

Nagradu u kategoriji "Gosti salona-delo u inostranstvu"

Dodeljuje autorima Branislavu Mitroviću, Ognjenu Krašni i Siniši Tataloviću
za realizovano delo Upravna zgrada preduzeća "Hidroelektrane na Drini" a.d. u Višegradu, Bosna i Hercegovina.

Autori eksperimentišu sa kontekstom - obalom reke Rzav i Andrićgradom, što rezultira ambivalentnošću prednje i zadnje fasade. Prema reci Rzav, autori se koriste procedurom "kontekst je stabilan a objekat ga prati", dok prema Andrićgradu primenjuju suprotnu proceduru "kontekst varira a objekat ga prati". Rezultat ovog superponiranja ogleđa se kroz artikulaciju kamene fasade naslonjene na kamenu obalu reke Rzav, odnosno kroz vešto kombinovanje drvenih i betonskih elemenata okrenutih prema samom naselju. Značaj ovog objekta se ogleđa u nedvosmislenom afirmisanju teme javnog prostora (trga, natkrivenog prostora i pešačkog mosta) koji zajedno čine jedno telo bez obzira na namenu objekta. Autori su jasni u artikulaciji unutrašnje prostorne organizacije i samoj obradi elemenata enterijera. Značaj ovog objekta se ogleđa u doslednom arhitektonskom izrazu koji se može razumeti kao jasna distinkciju u odnosu na kontroverzni arhitektonsko-urbanistički koncept Andrićgrada.

Nagradu u kategoriji "Arhitektura-urbanizam"

Dodeljuje autorima Zoranu Lazoviću i Vladanu Đokiću
za realizovano Stambeno naselje u Gostivarskoj ulici na Voždovcu u Beogradu.

Autori eksperimentišu sa lokacijom i kontekstom Voždovca, prilagođavajući se tako veoma razvijenoj topografiji same lokacije, te koristeći se procedurom "objekat varira a kontekst ga prati". Sve ovo rezultira kaskadnim nizovima rogljastih formi objekata koji se, kao takvi, prilagođavaju karakteru urbanog pejzaža Voždovca. Bez obzira što se radi o neprofitnom stanovanju, autori uspevaju da obezbede komfor koristeći se uvek tačnim i korisnim postupcima za obezbeđenje prirodnog provetranja i poželjne osunčanosti. Prostorna organizacija stanova je tačna i jednostavna i kao takva prilagođena dostojanstvu življenja. Vrednost ovog naselja se ogleđa u poruci da je uz pomoć znanja i pedantnosti moguće stvoriti adekvatan i human prostor za življenje, bez obzira na višestruko teške uslova i zahteve građenja.

Nagradu u kategoriji "Enterijer"

Dodeljuje autorkama Ivi Bekić i Tamari Popović
za realizovano delo "lol! pantheon" -Enterijer salon i kancelarije ciriškog časopisa "Camenzind".

Autorke eksperimentišu sa zakrivljenom formom kroz proceduru "varijanta u kontekstu koji varira", a u cilju stvaranja različitog efekta. Vešto preuzimajući temu Panteona iz Rima, autorke manipulišu na vizuelnom nivou sa slikom i u prostornom smislu obrtanja konkavnog u konveksno. Koristeći se konceptom minimalizma u rešavanju problema enterijera postižu visok kvalitet prostorne organizacije primerene programu. Doprinos ovog projekta ogleda se u tačnom i prikladnom intervenisanju što rezultira visokim vizuelnim i funkcionalnim kvalitetom.

Nagradu u kategoriji "Eksperiment i istraživanje"

Dodeljuje autorima Branku Stanojeviću i Mileni Strahinović
za istraživanje i eksperimentisanje pod nazivom "Granica, vizuelni spomenik žrtvama obmane" na graničnom prelazu Šepal kod Loznice.

Autor se u svom istraživanju bavi pitanjem političke granice koju kontrastira sa rekam Drinom, dakle sa nečim što na nivou pejzaža predstavlja liniju. Razmatrajući pitanje granice, autor istražuje njenu promenljivost i privremnost u kratkom i bliskom vremenskom periodu. U kontekstu toga, autor eksperimentiše sa mostom na Drini kroz primenu procedure "objekat se redukuje do tačke nestajanja a kontekst je nepromenljiv". Koristeći se konceptom dematerijalizacije, autor postiže snažan vizuelni efekat "prekida". Značaj ovog projekta se ogleda u jasnom i nedvosmislenom prostornom preispitivanju političkog unutar javne sfere, a u cilju suočavanja sa prošlošću.

Priznanje u kategoriji "Arhitektura"

Dodeljuje autorima Igoru Mariću, Božidaru Maniću i Ani Niković
za realizovano delo Kapela na novom groblju u Baroševcu kod Lazarevca.

Autori eksperimentišu sa formom kao takvom, a u svrhu artikulisavanja prostorne organizacije i vizuelnog jedinstva nečega što pretpostavlja situaciju prekida. Koristeći se tradicionalnim elementima sakralne arhitekture, autori na savremen način razrađuju detalje, ujedno držeći pod kontrolom monolitnost forme kao jednog tela. Doprinos ovog dela ogleda se u veštom kombinovanju osnovnih elemenata arhitekture i savremene interpretacije detalja kroz kombinovanje tradicionalnih materijala gradnje.

Priznanje u kategoriji "Arhitektura projekti"

Dodeljuje autoru Mihailu Timotijeviću
za projekat rekonstrukcije "Trušnice" u selu Kremna kod Užica i pretvaranje u deo Muzeja šumarstva.

Autor eksperimentiše sa programom unutar specifičnog zahteva zaštite tehnologije kao industrijskog nasleđa. Koristeći se konceptom minimalizma, autor afirmiše atmosferu materijalnog rada kao takvog, artikulišući tako temu muzeja kao nečega što ne pretpostavlja samo artefakte već se izmešta u kulturalnu i društvenu temu nematerijalnog rada i stvaranja. Autor se ne bavi pitanjem "Šta je to?", već mu je glavno pitanje "Šta to može da bude?" što ovaj projekat smešta u savremenu ravan. Doprinos ovog dela se ogleda u afirmisanju

zapostavljenih i marginalizovanih objekata industrijskog nasleđa, pa samim tim i vremena i pregalaštva usmerenog u svrhu Dobrog.

Pohvalu u kategoriji "Publikacije"

Dodeljuje autorima Aleksandru Vuji i Vesni Mili Čolić Damnjanović za knjigu "Instant grad. Arhitektonski ogleđi." u izdanju Arhitektonskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, 2013.

Autori na sveubuhvatan način obrađuju savremene fenomene i kontekst postindustrijskog grada. Na veoma jasan način, autori artikulišu teme vezane za fenomen nove urbane realnosti, filozofije teritorije i arhitekturnog eksperimenta kao sastavnog elementa inovacije. Na složen način, u knjizi se rasvetljavaju pojavnosti i reperkusije vezane za program i sadržaj grada, hibridnost i nove tehnologije, eksperimentisanje unutar nove realnosti prakse, pa sve do pitanja nestanka grada, kao takvog. Doprinos ove knjige se ogleda u njenoj korisnosti pre svega za studente master studija, ali i za teorijsku praksu čitanja i razumevanja grada i građenja.

Pohvalu u kategoriji "Arhitektonska kritika"

Dodeljuje autorki Ljubici Slavković za tekst pod nazivom "U potrazi za transparentijom. Megdan oko beogradskog projekta studija Zahe Hadid" objavljen u časopisu "Kamenzind".

Autorka na jasan i nedvosmislen način smešta temu projekta Zahe Hadid za zgradu Beko u Beogradu u javnu sferu. Veoma vešto i tačno, autorka artikuliše politički i ekonomski kontekst same lokacije i projekta, suočavajući ga tako sa aktuelnim društvenim, istorijskim i urbanim kontekstom. Preciznost i objektivnost iznošenja argumentacije izdvaja ovaj rad kao nešto drugo u odnosu na aktuelni diskurs tzv. konstruktivne kritike.

Pohvalu u kategoriji "Arhitektonska fotografija"

Dodeljuje autoru Dejanu Mitroviću za fotografiju Sportsko-rekreativnog centra "Milan Gale Muškatirović".

Autor na jasan i nedvosmislen način, koristeći se tehnikom fotografije, prikazuje enterijer, ali i konfiguraciju forme objekta. Uspostavljajući dvostruku simetriju kroz upotrebu odraza u vodenom ogledalu, autor uspešno ističe specifičnost objekta. Doprinos ovog rada se ogleda u jasnom prezentovanju arhitektonskog dela, što ovu fotografiju stavlja red relevantnih dokumenata ovog objekta.

U Beogradu, 26. marta 2014. god.

Žiri 36. Salona arhitekture u sastavu:

Aleksandar Bobić, predsednik

Tanja Manojlović

Milorad Vidojević

Bojana Pejić

Aleksandar Keković